

**Polityka wyjścia z Instrumentów Finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020
wdrażanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego**

1. Podstawy prawne

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP) na mocy umowy o finansowaniu projektu pn. „Rozwój gospodarczy województwa podlaskiego poprzez wykorzystanie instrumentów finansowych”, podpisanej w dniu 29 listopada 2016 r. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) w ramach tzw. Współpracy publiczno-publicznej, BGK został Menadżerem Funduszu Funduszy (MFF) i jest odpowiedzialny za wdrażanie instrumentów finansowych.

Zgodnie z zapisami umowy o finansowanie zasady i tryb wycofywania aktywów z Funduszu Funduszy na podstawie Polityki wyjścia będą uzgodnione przez Strony nie później niż na 3 miesiące przed pierwszym terminem wycofania tych aktywów lub ich części.

Ponadto na 6 miesięcy przed terminem zakończenia Projektu, Instytucja Zarządzająca (IZ) przekaże BGK propozycję Polityki Wyjścia z Funduszu Funduszy, określającą zasady wycofywania lub ponownego wykorzystania przez BGK aktywów Funduszu Funduszy po realizacji Projektu. W przypadku realizowania Polityki wyjścia obejmującej wycofanie aktywów z Funduszu Funduszy, BGK ma obowiązek przekazania tych aktywów na rzecz IZ lub podmiotu przez nią wskazanego.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020* (Ustawa wdrożeniowa,) Instytucja Zarządzająca ma możliwość ponownego wykorzystania środków w okresie kwalifikowalności na realizację celów określonych zgodnie z art. 44 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Rozporządzenie 1303/2013) tj. na:

- dalsze inwestycje, za pośrednictwem tych samych lub innych instrumentów finansowych, zgodnie z celami szczegółowymi określonymi w ramach priorytetu
- w stosownych przypadkach preferencyjne wynagrodzenie inwestorów prywatnych lub publicznych działających zgodnie z zasadą gospodarki rynkowej, którzy zapewniają środki odpowiadające wsparciu z EFSI do instrumentu finansowego lub którzy współfinansują inwestycję na poziomie ostatecznych odbiorców;
- w stosownych przypadkach refundację poniesionych kosztów zarządzania i opłat za zarządzanie instrumentem finansowym.

Ww. przepisy wskazują również na konieczność prowadzenia odpowiedniej dokumentacji instrumentów finansowych.

Zgodnie z art. 45 rozporządzenia 1303/2013 środki finansowe zwrócone do instrumentów finansowych, w tym zwroty kapitału, i zyski oraz inne dochody wygenerowane w okresie co najmniej ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności, przypisane do wsparcia z EFSI na rzecz instrumentów finansowych zgodnie z art. 37 ww. rozporządzenia powinny być wykorzystywane zgodnie z celami programu lub programów albo w ramach tego samego instrumentu finansowego lub, w następstwie wycofania tych środków finansowych z instrumentu finansowego w ramach innych instrumentów finansowych, w obu przypadkach z zastrzeżeniem, że ocena warunków rynkowych wskazuje na ciągłe zapotrzebowanie na taką inwestycję, lub w ramach innych form wsparcia.

W prawodawstwie krajowym podstawy do ponownego wykorzystania środków zwróconych z IF zostały ustanowione w art. 29 Ustawy wdrożeniowej. Według tego przepisu każda Instytucja Zarządzająca, która chce ponownie wykorzystać przedmiotowe środki finansowe otwiera w BGK specjalny rachunek do ich obsługi. Wyłącznym dysponentem środków zgromadzonych na rachunku jest Zarząd Województwa.

1. Instrumenty finansowe w ramach RPOWP 2014-2020

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 wsparcie zwrotne w postaci pożyczek oraz produktu kapitałowego, których wdrażanie zostało powierzone Bankowi Gospodarstwa Krajowego udzielane jest w niżej wymienionych działaniach/poddziałaniach:

Działanie 1.3 Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach - pożyczka na inwestycje rozwojowe oraz zastosowanie TIK w przedsiębiorstwach

Poddziałanie 1.4.1 Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa - produkt kapitałowy (seed capital) na inwestycje w firmy będące we wczesnej fazie rozwoju z udziałem inwestora prywatnego

Działanie 2.3 Wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych - pożyczka na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Działanie 5.2 Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach - pożyczka na inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach

Poddziałanie 5.3.2 Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym - pożyczka na inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej w sektorze mieszkaniowym

Zgodnie z prognozowanym harmonogramem zwrotu środków, zaprezentowanym w tabeli nr 1, przewidywana łączna wartość środków finansowych obejmująca alokację na ww. działania i poddziałania wraz z wygenerowanymi przychodami, która zostanie zwrócona i przekazana do dyspozycji Zarządu Województwa Podlaskiego wynosi około **203 mln zł.**, tj. z EFRR: **168 mln zł.**, EFS: **5 mln zł.** oraz BP: **30 mln zł.**

Tabela 1. Harmonogram prognozowanych zwrotów środków z instrumentów finansowych wdrażanych w ramach RPOWP 2014-2020 w tys. zł.

Rok\ działanie	1.3		1.4.1		5.2		5.3.2		2.3	Razem		
	EFRR	BP	EFRR	BP	EFRR	BP	EFRR	BP	EFS	EFRR	EFS	BP
2023	29 887 909	5 274 337	0	0	7 873 799	1 389 494	3 319 908	585 866	1 774 117	41 081 616	1 774 117	7 249 697
2024	15 214 872	2 684 977	0	0	5 985 260	1 056 399	2 061 954	363 874	916 549	23 263 086	916 549	4 105 251
2025	14 246 799	2 514 141	0	0	5 962 297	1 052 170	2 061 779	363 843	895 319	22 270 876	895 319	3 930 155
2026	13 155 441	2 321 548	535 500	94 500	5 738 732	1 012 717	2 061 605	363 813	645 282	21 491 277	645 282	3 792 578
2027	9 196 248	1 622 867	1 606 500	283 500	5 473 583	965 926	2 061 430	363 782	393 654	18 337 761	393 654	3 236 076
2028	4 130 551	728 921	2 140 810	377 790	4 879 032	861 006	2 061 255	363 751	210 828	13 211 648	210 828	2 331 467
2029	2 117 224	373 628	0	0	4 440 192	783 563	1 865 144	329 143	116 754	8 422 559	116 754	1 486 334
2030	306 558	54 098	3 537 190	624 210	3 171 183	559 620	1 656 138	292 260	7 153	8 671 069	7 153	1 530 189
2031	0	0	0	0	1 773 432	312 959	1 630 315	287 703	0	3 403 747	0	600 661
2032	0	0	0	0	928 534	163 859	1 616 204	285 212	0	2 544 737	0	449 071
2033	0	0	0	0	1 64 135	28 965	1 586 666	280 000	0	1 750 801	0	308 965
2034	0	0	0	0	0	0	1 570 925	277 222	0	1 570 925	0	277 222
2035	0	0	0	0	0	0	1 202 519	212 209	0	1 202 519	0	212 209
2036	0	0	0	0	0	0	278 510	49 149	0	278 510	0	49 149
2037	0	0	0	0	0	0	88 404	15 601	0	88 404	0	15 601
2038	0	0	0	0	0	0	12 519	2 209	0	12 519	0	2 209
SUMA	88 255 602	15 574 518	7 820 000	1 380 000	46 391 177	8 186 678	25 135 274	4 435 637	4 959 657	167 602 053	4 959 657	29 576 833

2. Polityka wyjścia i ponowne wykorzystanie środków

Mając na względzie wskazane uwarunkowania formalno-prawne w zakresie polityki wyjścia, Zarząd Województwa Podlaskiego postanawia, co następuje:

- nie później niż z dniem 31 marca 2023 r., w ramach wszystkich działań/poddziałania, uruchomić procedurę wycofywania wolnych – niezaangażowanych w umowy z pośrednikami finansowymi oraz nienależnych MFF/PF w ramach opłat za zarządzanie – środków aktywów Funduszu Funduszy;
- nie angażować środków z zasobów zwróconych w kolejne obroty przez BGK za wyjątkiem zgód udzielonych do dnia 31 grudnia 2023 r. na wykorzystanie zasobów zwróconych oraz za wyjątkiem konieczności zapewnienia finansowania zobowiązań BGK wynikających z zawartych Umów Operacyjnych, w tym w szczególności wynagrodzeń pośredników finansowych;
- po rozpoczęciu polityki wyjścia w ramach danego działania/poddziałania BGK będzie przekazywał sukcesywnie pojawiające się wolne środki gromadzone na rachunkach bankowych zasobów zwróconych raz na kwartał, w terminie 30 dni od zakończenia kwartału;
- zwrot środków będzie dotyczył przekazanego w ramach RPOWP 2014 – 2020 Wkładu Programu, Wkładu Krajowego, a także wszelkich przychodów związanych z tymi wkładami uzyskanymi od momentu jego przekazania do czasu spłaty wszystkich zobowiązań przez odbiorców ostatecznych. Zwrot ten nie będzie obejmował opłat za zarządzanie poniesionych przez BGK oraz pośredników finansowych stanowiących wynagrodzenie za prawidłowo udzielone pożyczki oraz kapitału utraconego do wysokości limitu stratowości określonego w umowach operacyjnych zawartych z pośrednikami finansowymi w sytuacji wyczerpania wszelkich prawnych możliwości odzyskania środków;
- środki będą wycofywane na rachunek bankowy w BGK, którego dysponentem jest Zarząd Województwa Podlaskiego;
- w okresie od dnia zakończenia realizacji Projektu do dnia wygaśnięcia wszystkich Umów Operacyjnych zawartych w okresie obowiązywania Umowy o Finansowaniu lub Umów Inwestycyjnych zawartych na ich podstawie – w zależności od tego co nastąpi później, BGK będzie zarządzać aktywnymi Umowami Operacyjnymi lub Inwestycyjnymi, zapewniając m.in. właściwy nadzór i monitoring nad realizacją Umów Operacyjnych i zwrotem środków przez pośredników finansowych, a także sprawozdawać w tym zakresie do IZ;

- IZ będzie dokonywać weryfikacji sprawozdań składanych przez BGK na podstawie dostępnych danych, a następnie przekazywać informację o uwagach do sprawozdania bądź jego zatwierdzeniu do BGK;
- zawrzeć aneks do Umowy o Finansowanie z BGK w którym zostaną wprowadzone powyższe postanowienia Zarządu Województwa Podlaskiego w zakresie polityki wyjścia;
- zarządzanie środkami zwróconymi z instrumentów finansowych pochodzącymi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, wdrażanych w ramach RPOWP 2014 – 2020, zostanie powierzone Regionalnemu Funduszowi Rozwoju (RFR);
- środki zwrócone, pochodzące z wkładu krajowego, stanowiącego Budżet Państwa zostaną przeznaczone przez Zarząd Województwa zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie województwa na cele związane z polityką rozwoju województwa;
- wsparcie finansowe ze środków zwróconych z instrumentów finansowych, które zostanie powierzone RFR będzie realizowane w okresie kwalifikowalności zgodnie z celami wskazanymi w art. 44 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2016 z dnia 17 grudnia 2013 r., natomiast w okresie co najmniej ośmiu lat po zakończeniu okresu kwalifikowalności zgodnie z celami określonymi w art. 45 wskazanego rozporządzenia Nr 1303/2016;